

Parkinsonismen

Wat zijn parkinsonismen?

- Overkoepelende term voor ziekten met symptomen die lijken op die van Parkinson
- Symptomen zoals tremoren, stijfheid, vertraagde bewegingen en problemen met het evenwicht
- Variatie in oorzaken en verloop van de aandoeningen

Parkinsonismen

Differentiële diagnose van parkinsonismen

Ziekte van Parkinson

Atypische parkinsonismen

Secundaire oorzaken parkinsonismen

Progressieve Supranucleaire Parese
Multiple Systeem Atrofie
Corticobasaal syndroom
Lewy Body Dementie

Vasculair parkinsonisme

Infectieus

Encephalitis lethargica, neurosyphilis,
toxoplasmose

Toxisch

Koolmonoxide, cyanide, MPTP, mangaan

Medicatie

Neuroleptica (klassiek and atypisch),
tetrabenazine, valproïnezuur, calcium kanaal
blokkers.

Metabool

Hypoxie, extrapontine myelinolyse, ziekte
van Wilson, chronisch leverfalen,
hypoparathyreoidie

Rest

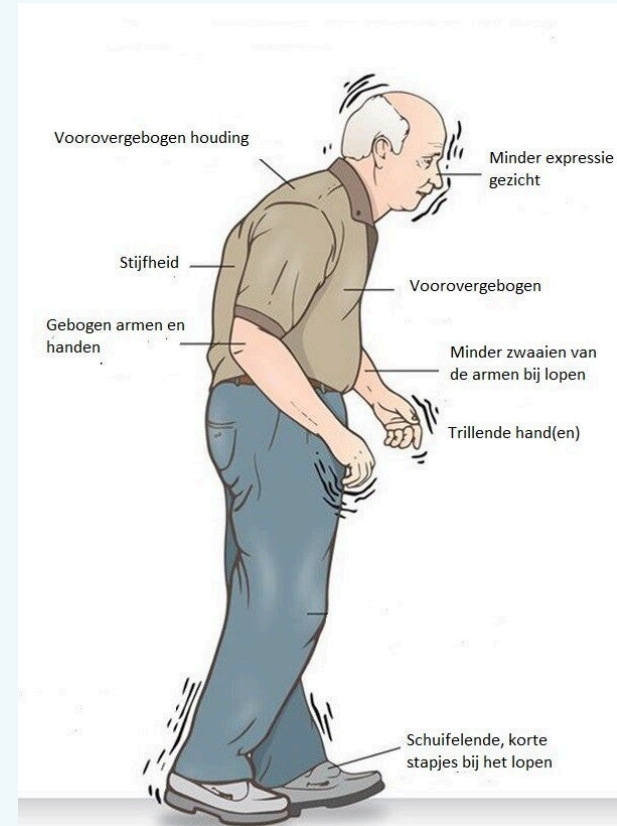
Ziekte van Huntington, SCA-2 and SCA-3,
FTDP-17, DRPLA, Normal pressure
hydrocephalus, neuroacanthocytose,
psychogeen

Vasculair parkinsonisme

MPTP= 1-methyl-4-pnenyl-4-propionoxypiperidine; SCA= spinocerebellaire ataxie;
FTDP-17= 'frontal temporal dementia and parkinsonism linked to chromosome 17';
DRPLA= 'dentatorubropallidol-luysian atrophy'

Ziekte van Parkinson

- Meest voorkomende vorm
- Komt door tekort aan dopamine
- Goede reactie op levodopa

Atypische parkinsonismen

Atypische parkinsonismen

- Multiple System Atrofie (MSA)
- Progressieve Supranucleaire Parese (PSP)
- Corticobasaal Syndroom (CBS)
- Dementie met Lewy Bodies (DLB)
- Zeldzame oorzaken: Huntington, SCA

Vasculair parkinsonisme

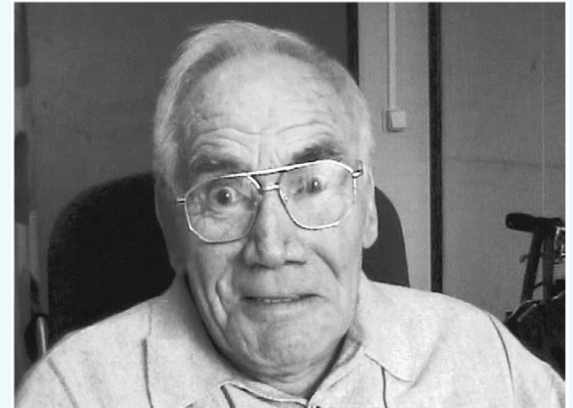
Multiple Systeem Atrofie (MSA)

- Slikstoornissen en problemen met articuleren
- Balans en coordinatiestoornissen (ataxie)
- Standsafwijkingen
- Problemen met autonome zenuwstelsel
 - bloeddruk (orthostatische hypotensie)
 - plassen
 - erectiestoornissen
- Snellere achteruitgang
- Minder goede reactie op medicatie

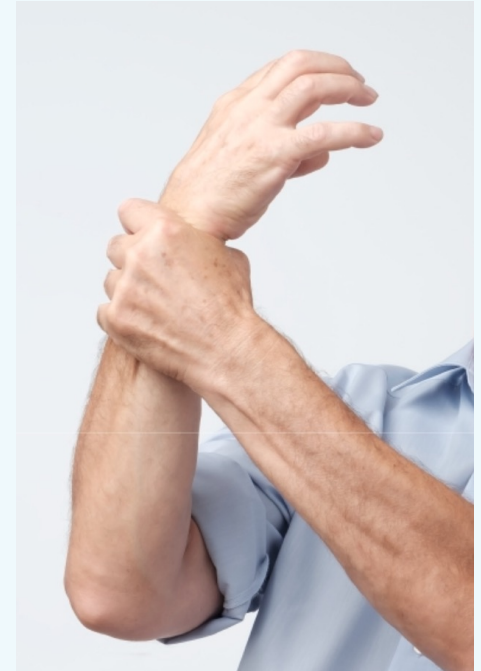
Progressieve Supranucleaire Parese (PSP)

- Moeite met oogbewegingen (vooral naar boven)
- Vroeg vallen
- Stijfheid in romp
- Geheugenproblemen
- Gedragsproblemen (ontremd; snel boos)
- Snellere achteruitgang
- Minder goede reactie op levodopa

Corticobasaal syndroom (CBS)

- Stijfheid van één arm of been
- Moeite met uitvoeren van bewegingen (apraxie)
- Soms 'alien limb'-verschijnsel
- Dystonie van een lichaamsheft
- Herkennen van voorwerpen op gevoel gestoord
- Geheugenproblemen/taalproblemen
- Geen behandeling met levodopa
- Zeer zeldzaam

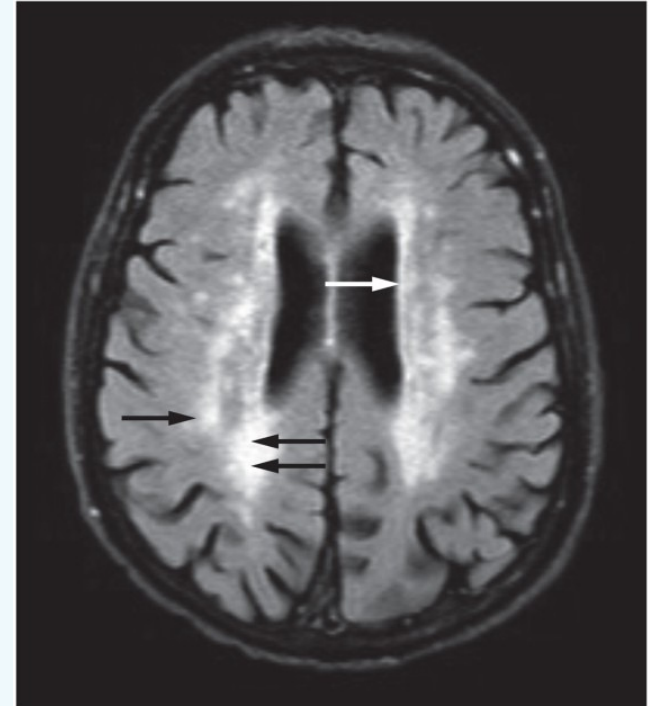
Dementie met Lewy Bodies (DLB)

- Geheugenverlies
- Schommelingen in aandacht en alertheid
- Visuele hallucinaties
- Droomslaapstoornis
- Problemen met autonome zenuwstelsel
 - bloeddruk (orthostatische hypotensie)
 - plassen
 - erectiestoornissen
- Parkinsonisme

Vasculair parkinsonisme

- Traag denken, traag bewegen
- Meer problemen met lopen en geheugen dan met trillen
- Ontstaat door schade in kleine bloedvaten in de hersenen, meestal door langer bestaande hoge bloeddruk
- Reageert meestal matig op levodopa

Vraag maar raak!

Bronnen

- <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S096999611930107X>

Hoe vaak komt het voor?

- 1:1000 personen in NL

primaire gegeneraliseerde dystonie	700
segmentale dystonie	700
torticollis spasmodica	3.000
blefarospasme	1.500
spasmodische dysfonie	1.000
schrijfkramp	1.200
andere taakspecifieke dystonieën	2.500
oromandibulaire dystonie	1.200
Totaal	11.800 patiënten

- Symptomatische dystonie (door medicatiegebruik)